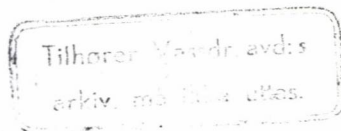

KDB 1271

021.80

NVE/001256
V 1953

KONSESJON

FOR

KRISTIANSANDS ELEKTRISITETSVERK

PÅ ERVERV AV FENNEFOSS I OTRA

(GITT VED KONGELIG RESOLUSJON 29. MAI 1953.)

Ved kgl. resolusjon 29. mai 1953 er bestemt:

«Kristiansands Elektrisitetsverk tillates i medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 2 nr. 22 å erverve Fennefoss i Otra på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 29. mai 1953.»

Betingelser

for tillatelse for Kristiansands Elektrisitetsverk til å erverve Fennefoss i Otra.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 29. mai 1953)

1. Norske funksjonærer og arbeidere.

Konsesjonæren skal ved vannfallets utbygging og kraftanleggets drift bare bruke arbeidere og funksjonærer som har norsk innfødsrett eller statsborgerrett.

Vedkommende departement kan tilstede unntagelse fra denne regel når spesiell fagkunnskap eller øvelse eller lignende hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig.

For hver dag noen i strid med foranstående bestemmelser er i konsesjonærens tjeneste erlegges til statskassen en løpende mulkt stor inntil kr. 50 — femti kroner — for hver person. Konsesjonæren er pliktig til å melde de til enhver tid ledige plasser til det nærmeste offentlige arbeidskontor og mulig arbeidsledighetsnevnd i Hornnes og Evje.

2. Norsk arbeid og materiell.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av det elektriske anlegg bruke norske varer for så vidt disse kan fåes like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materialer, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll).

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer, når særlige hensyn gjør det påkrevd.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegges konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende

departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

3. Forsikring.

Forsikring tegnes fortrinsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse hvis særlige hensyn foreligger.

4. Kraftens anvendelse.

For så vidt selskapet anvender energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene skal vedkommende departement, såfremt det av almene hensyn finner grunn til å gripe inn, anerkjennes som rett saksøker i anledning av mulige overtredelser av nabolovgivningen.

5. Varer istedenfor penger.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeid eller pålegges noen forpliktelse med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøy og andre arbeidsmaterialer). Verktøy og andre arbeidsredskaper som utleveres til arbeiderne til benyttelse kan bare kreves erstattet når de kastes bort eller ødelegges, og da bare med deres virkelige verdi beregnet etter hva de har kostet konsesjonæren med rimelig fradrag for slitasje. Hvis konsesjonæren holder handelsbod for sine arbeidere, skal nettooverskuddet etter revidert årsregnskap anvendes til almennyttige øyemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes etter samråd med et av arbeiderne oppnevnt utvalg som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt for vedkommende regjeringsdepartement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

6.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune dens utgifter til forsorgsunderstøttelse av de ved anlegget ansatte arbeidere og deres familier.

7. *Husrom m. v.*

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende regjeringsdepartements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å si opp arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leiet hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i dette ledds første punktum får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

8. *Veier, broer og kaier.*

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesveistyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier og broer hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Veier og broer som konsesjonæren anlegger skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlig ulempe for anlegget.

9. *Kunstig forhøyelse av priser.*

Anvendes vannkraften til produksjon av elektrisk energi må konsesjonæren ikke uten samtykke fra vedkommende regjeringsdepartement inngå i noen overenskomst til kunstig forhøyelse av prisene her i riket på energi.

10. *Avgivelse av kraft.*

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inntil 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde som det konsederte vannfall etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vannføring år om annet til den kommune hvor kraftanlegget er beliggende eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av

vedkommende regjeringsdepartement. Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Anlegget har rett til å fordre et varsel av 2 år for hver gang kraft uttas. Kraften skal leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene med et tillegg av 20 pst. Størrelsen av produksjonsomkostningene hvori medregnes 6 pst. forrentning av anleggskapitalen, fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og anleggets eier eller i mangel herav ved lovlig skjønn. Denne fastsettelsen kan så vel av departementet som av konsesjonshaveren forlanges revidert hvert 5te år. Kraften avgis i den form, hvori den produseres. Elektrisk kraft uttas i kraftstasjonen eller fra fjernledningen.

11. *Årlige avgifter.*

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten av kr. 1, — pr. natur-HK beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som det konsederte vannfall etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vannføring år om annet og en årlig avgift til fylkes-, herreds- og bykommuner, som Kongen bestemmer av kr. 1, — pr. natur-HK beregnet på samme måte.

Avgiften hvorav svares 6 pst. rente etter forfall har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse.

Hviler det årlige reguleringsavgifter på vassfallet, skal de komme i fradrag i de avgifter, som pålegges i henhold til denne post, for så vidt angår den del av kraftmengden, hvorav reguleringsavgifter erlegges.

12. *Kontroll med vannforbruket.*

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgiftene etter post 11 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 10, skal for så vidt de ikke er fastsatt av Kongen med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

13. *Hydrografiske iakttagelser.*

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrografiske iakttagelser som i det offentliges interesse finnes påkrevet og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvorledes målingene er utført.

14. *Kontroll med betingelsenes overholdelse.*

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende regjeringsdepartement til kontroll med overholdelse av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

15. *Tinglysning.*

Idet konsesjonæren vedtar foranstående betingelser for konsesjon på vedkommende eiendomsservervelser som forpliktende for seg og de konsederte eiendommer, inngår han på at nærværende konsesjon, som ikke kan overdras uten kongelig tillatelse, på konsesjonærens bekostning tinglyses ved hans verneting og innen de jurisdiksjoner hvor de konsederte eiendommer og anlegg m. v. er beliggende.

Om tillatelse for Kristiansands Elektrisitetsverk til å erverve Fennefossen i Otra.

hold til ervervskonsesjonen. Da plikten til å avgi kraft etter reguleringsloven, jfr. dennes § 12, pkt. 15, siste avsnitt, ikke gjelder for de vassfall, for hvilke sådan plikt er eller blir fastsatt i henhold til ervervsloven, foreslåes bestemmelsen sløyfet.

Regulering av	Kgl. res.	Årlige avgifter staten komm.	A n n.
Byglandsfjord	22/11 1912	0,20	1,—
Fjellsjøene	—→—	0,10	0,40
Vatnedalsvatn, utv.	28/11 1947	0,50	0,75
Ormsa — St. og L. Urarvatn	3/6 1949	0,50	1,50

Raffineringsverket har ikke tatt noe av økingen fra disse reguleringer i bruk og har hittil bare betalt ervervsavgift for 1027 natur HK som er tatt i bruk.

Da det gjelder en kommune og kraften må formodes å bli anvendt til alminnelig elektrisitetsforsyning, kunne det være rimelig å sette avgiftene noe lavere. Raffineringsverket A/S har imidlertid forbeholdt seg rett til å bruke all kraft fra nåværende utbygging inn til 1979, eller inntil Kristiansand elektrisitetsverk bygger ut fossen helt eller delvis. De någjeldende satser foreslåes derfor bibeholdt. Skulle imidlertid kraften overveide bli brukt til alminnelig forsyning, vil det senere være anledning til å søke om å få avgiftene nedsatt, jfr. § 2, pkt. 13, 4. ledd.

I henhold til ervervslovens § 2, pkt. 13, 1. avsnitt og siste punktum er det i den opprinnelige betingelse bestemt at avgifter i henhold til reguleringsstillatelsen av 1912 skal komme i fradrag i ervervsavgiftene. Denne

Årlige avgifter, post 13 i konsesjonen av 1929, post 11 i utkastet.

Disse er fastsatt til kr. 1,— pr. natur HK til staten og det samme til kommuner.

Ved de konsederte reguleringer i vassdraget er fastsatt følgende avgifter:

på fossen i 1929, var den bare delvis utbygd (775 kVA, som også er kraftstasjonens nåværende kapasitet). Da verkets bergverksdrift nå er nedlagt, har verket midlertidig leiet bort en del av den utbygde kraften til Aust-Agder kraftverk. Av Aust-Agder fylkes befolkning har i dag om lag 95 % adgang til elektrisk energi. Gjennomsnittsforsyningen innbygger er ca. 450 watt målt ved kraftkilodene. Forsyningen besørges vesentlig av Aust-Agder kraftverk og Arendal komm. elektrisitetsverk. Aust-Agder kraftverks egne kraftstasjoner Høgefoss og Dynjanfoss i Arendalsvassdraget ligger i Telemark fylke. Dynjanfoss er for tiden under utvidelse med et tredje maskinaggregat (10 700 kW) og Evenstad kraftanlegg (Arendal by) skal også utvides med et tredje aggregat (4 200 kW). Videre

depar styrel Del Kristi mente på de slått. d. å. verke inkluc ren v senes «Da rings 500 k til 19' større res A Det vil gi lerte Dep den k fineri beholc fossen løpet inkluc den ut gjort Aust- Vid

har Aust-Agder kraftverk inngått en 15 års kontrakt med Vest-Agder elektrisitetsverk om leie av 2 000 kW fra 1953 og 4 500 kW fra 1955.

Etter forholdene er departementet enig med hovedstyret i at det ikke er grunn for staten til å nytte sin forkjøpsrett til Fennefossen, jfr. lovens § 6, og etter det foreliggende går departementet ut fra at heller ikke Aust-Agder fylkeskommune er interessert i å nytte sin forkjøpsrett i henhold til lovens § 9.

Aust-Agder Kraftverk har, med tilslutning av fylkesmannen, anbefalt at Kristiansands Elektrisitetsverk får konsesjon på fossen under forutsetning av at Aust-Agder kraftverk får høve til på rimelige vilkår å få levert inntil 3 000 kW fra Kristiansands Elektrisitetsverks anlegg i Otra til forsyning av bygdene i Nedre Setesdal. Hovedstyret anbefaler Kristiansands konsesjonssøknad under forutsetning av at Aust-Agder fylke, når Fennefossen blir fullt utbygd, sikres til vanlig pris 1 500 kW til forsyning av bygdene i Nedre Setesdal.

Da Kristiansand for tiden er selvforsynt med elektrisk kraft og dessuten har ytterligere kraftreserver som kan utbygges, finner

Da erververen er en kommune er den opprinnelige konsesjons post 20 om sikkerhetsstillelse og post 21 om overtrekkelse forutsatt sløyfet.

De andre betingelser i utkastet skulle ikke trenge nærmere begrunnelse.

Behandlet i møte den 10. februar 1953.»

Departementet skal bemerke:

Da det gjelder overtagelse av en eldre konsesjon er ny konsesjon nødvendig, selv om erververen i dette tilfelle er en kommune, jfr. § 2 nr. 22 i lov nr. 16 av 14. desember 1917.

Den hjemfalls- og innløsningsrett for staten, som var inntatt i de av Stortinget 14. juni 1928 i medhold av lovens § 4 godkjente konsesjonsbetingelser for Raffineringsverket A/S's erverv av fossen, vil det nå bli spørsmål om å oppgi ved konsesjonens overdragelse til Kristiansands Elektrisitetsverk. Departementet vil av den grunn anbefale at saken forelages Stortinget, selv om fallet ikke er av en slik størrelsesorden at det betinger forelegg for Stortinget.

Fennefossen, som med den nåværende regulererte vassføring i Otra representerer vel 7 000 naturhestekrefter, ligger i Aust-Agder fylke. Da Raffineringsverket fikk konsesjon

nære til kobling beting nevnte kraft over 2 avdeli fra de særlig mengde Stat og A kraft nevnte ansatte bygge Venne denne

021.7

→ B

V

ARBEIDSDEPARTEMENTET
VASSDRAGAVDELINGEN

Jnr. 1359-42-H.

100-10824
 1042
 20442
 PLS. ✓

Hr. Generaldirektøren

for Vassdrags- og Elektrisitetsvesen

Utbygning av Ivelandsfossen.

(Generaldirektørens skrivelse 25/3-42.)

./.. En tillater seg til underretning vedlagt å sende gjenpart av departementets skrivelse i dag til Kristiansands Eleksitetsverk.

O s l o d e n 13 a p r i l 1942.

J. Kollerud

41150224

V 11242

Jnr. 1359-42-H.

Kristiansands Elektrisitetsverk.

Ved Ministerpresidentens beslutning i ministerråd
5 april 1942 er det besluttet:

1. Det tillates i samsvar med vassdragsloven av 15 mars 1940 § 62 Kristiansands Elektrisitetsverk å kreve avstått grunn og rettigheter som trengs for utbygningen av Ivelandsfossen i Otra i det vesenøtlige overensstemmende med søknad av 23 februar 1942 med supplement av 14 mars 1942 og dermed fremlagt tegning nr. 3549.

2. I samsvar med forordning av 21 mars 1941 om tillegg til vassdragsloven samtykkes i at avståingen gjennomføres før erstatningen er fastsatt og uten frist etter skjønnslovens § 55. Tilsvarende gjelder for skade som tiltaket kan føre med seg. Erstatningen må fastsettes og betales snarest mulig.

En meddeler dette til underretning.

./.

Et innsendt oversiktskart forsynt med påtegning
vedlegges.

O s l o den 13 april 1942.